

Suburbia

¶ F U P T P

ՔԵՐԵԲԵԿԵՐ, ԱԶԳԵՅԻՆ, ԲԱԼՈՐԵԿԵՐ ԵՒ ԾՈՒՏՏՐԵԿԵՐ

Տարեկան գին կանիքի Վուռուշ 100 : Վեցամսեաց գին Վուռուշ 52 1/2 : Եռամսեաց գին 26 5/4 :
Հինգ ասորագրուոց գալանցին մեկ օրինակ իրեւ ձրի դիրի տրուի :
Այս Լրագիրը ամեն շաբաթ օրեւը կը հրատարակուի :

Պօշխւն դուրս գացած Լրագիրերուն Փօսթային ծափքը առնոցին չլրաց է :
Իր շահին համար չուր մը հրատարակեց ուղղոց դիմուի վճարե տոցին 40 ֆարազ :
Նորատիւ գրոց ծանուցումը ձրի է : Դրուբան և կած նսմակներուն Փօսթային ծափքը իրկոցը դիմուի վճարե :

ԲԱՐԵՔԱՆ

Über die Festigkeit der Metalle

ՊՈԵՒՍ 4 ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ
Արկագործութիւն, վաճառականութիւն և
արտեստ : Այս երեք գիտութենէն որը մէկ ազգի
մը մէջ կատարեալ ծաղկած ըլլայ նէ, այն ազգը իւր
ապրուատը բաւական ձարելով ուրիշն ձեռքը չեցիր,
ուրիշն գերի ըլլար : Եւրոպայի ազգաց
կամ տէրութեանց որը աղեկ երկրագործէ, որը ա-
ղեկ վաճառական, որը աղեկ արտեստագետ : ա-
նոր համար աշխարհը միւս չըստ մասին մէջ, բո-
նակազ մարդիկներէն աւելի երջանիկ են, բայց ափ-
սօս որ գահ չեն իրենց վիճակէն, երջանկութեան
մէջ երջանկութիւն վիտուելու ելլալով՝ երջանկու-
թիւննին վասնգը դրեր են աս օրուան օրս : Այս
գիտութիւններուն մէկը մրայն երջանիկ կրնայ ր-
նել մէկ ազգ մը, հապա ան ազգը՝ ան տէրութիւնը
որ այս երեք գիտութիւնն ալ իր մէջը ծաղկեցու-
նելու միջոցները ունենայ նէ, որչափ նախանձելի
կ'ըլլայ այլոց : Անդզիան վաճառական է, արուես-
տագետ է, բայց երկիրը չէ ներէր որ աղեկ ալ
երկրագործ ըլլայ, Վաղջիան աղեկ երկրագործ է,
աղեկ արտեստագետ է, բայց պատերազմակը ո-
գին չէ ներէր որ աղեկ ալ վաճառական ըլլայ . վա-
սրն զի վաճառականները խաղաղասէր երկիր կը
փրկուեն . ասանկ եւրոպայի միւս երեւելի տէրու-
թիւններն ալ մէյմէկ պատճառով այս երեք գլխա-
ւոր գիտութիւններուն միայն մէկին կամ երկու-
քին մէջ աղեկ առաջ գացեր են : Երեքին մէջմիօրի-
նակ աղեկ առաջ գացող չիկայ : Խոկ օսմանեան տէ-
րութիւննը կ'երեւայ որ հէմ աղեկ երկրագործ պի-
տի ըլլայ, հէմ աղեկ վաճառական, հէմ ալ աղեկ
արտեստագետ . որովհետեւ տուաշխնին համար
պարարտ երկիրներ ունի . երկրագործին համար խա-
ղաղասէր ոգի, մանաւանգ յարմար նաւահանգիստ
ներ ունի, երրորդին համար բաւական հանձար
ունի : Երեք է որ այս ամէնահարկաւոր գիտու-
թիւնները ծաղկեցունելու համար ունեցած ջան-

քը օր աւուր աւելցունէ : Ասոր ալ յոյսերնիս հաստատ է անոր համար որ կը տեսնամք միշտ որ ասոր երկրագործութիւնը յառաջցունելու համար երկրագործութեան յատուկ դպրոց կը հաստատէ , վաղը վաճառականութիւնը ծաղկեցունելու համար նոր նոր բարեկարգութիւններ ու օրէնքներ կը հրատարակէ , միւս օր արուեստը յառաջցունելու համար յարմար տեղեր զանազան ձեռագործուներու գործարաններ կը կանգնէ , ասոնց հոգտարարութիւնն ալ հմուտ և արժանաւոր մարգոց կը յանձնէ : Հեմա ալ նոր երեք մասնաւոր ժաղավք հաստատեց Խափինէյին , Պրաւային և Պէրութին . այս երեք երեւելիք քաղաքներուն երկրագործութեամք վաճառականութեամք և արուեստիւք յառաջանաւլնուն զատ զատ հոգտանելու համար : Խափինէյի վրայ հոգտանոլ ժաղավքին նախագահ ընսրաւեցաւ Սատրի պէյը . Պէրութի վրայ հոգտանոլ ժաղավքին առժամանակեցաց նախագահ կարգեցաւ մին է ֆէնտին , Պրուսայինին ալ ընտրուելու վրայ է . — Վայրաբաղաքիս ոստիկանութեան ատենին անգամ Վալիհ վաշչն Վաւնայի կառավարիչ անուանեցաւ :

— Եղին ոստիկանութեանը գրատոան պաշտօնեաց
Անհեմէտ պէյն ալ անոր գործակատար կարգե-
ցան.

— Ապաքը կօմէր է Քէնտրի Դրզիւրիւմը կառա-
վարիչն գործադրասար կարգեցաւ :

կառավարիչ անուաննեցաւ , բայց այս գաւառը առաջուան պէս թշրապուզանի կառավարիչէն պիտի կախում ունենայ :
— Պարտատէրը բանտը կենալով իւր որարտքը չի կրնար . հասուցանելը յայնի բան է . աւելի վեաս մըն ալ սա է որ , բանտին մէջ երկար կենալով ծու- լութեան կը սովորի , ելլալէն եսեւ ալ աշխատե- լու սէրը ցամքած ըլլալով բնաւ պարտքը չի կրնար վճարել : Ենոր համար Վայրաքաղաքիս սատիկան արժանապատիւ Ոէհէմմէտ փաշան պարտքի հա- մար երկար ժամանակէ ՚ի մեր բանտը կեցալներուն պարտատէրները կանչեր՝ անոնց սիրտը չիներ ու թող տուեր է շատ բանտարկեալներ :

— Եթէշեալ Ո՛հեմմէտ փուշային առաջին թարգ-

ման արդոյ Պ. Մարկոսեանին և Երկրորդ Թարգ-
ման Պ. Վ օլեային մշյեկ Նշանի իջնիւթառ շնորհուե-
ցաւ իրենց Երկար ժամանակ ըստած հաւատարիմ
ծառայութիւններնուն փոխարէն :

ԵՌԵՔԻ ԼՈԲԵՒ

ԳԱՀԱՒԱ : Հասարակապետական կառավա-
րութեան հրամանաւը Շեղայիրու Ապահով Քա-
տիր պէյը որ տառենէ մը ՚ի վեր Ֆուանսա եկած էր
և ՚օ քաղաքին բերդը կը բնակէր, իր բոլըր ըն-
տանեօքը և հետը եղած մարդիկներովը Կանդ քա-
ղաքը փոխադրեցաւ: Կը յուսայ Ապահով Քատիր
պէյը որ իր վերջին բնակութիւնը Փարիզ կ'ըլլայ,
որովհետեւ հիմայ Փարիզու աւելի մօտեցաւ:

— Աստորին | անկառօք գաւառոի լրագրին մէջ ու-
ժանիստներուն մէկ հայկե բոյթի մը ժողվուելէն ա-
ռաջ եկած խուզվութիւնը կը պատմուի, որ Նիմ
քաղաքը եղերէ : Ժողվուածները ուտել խըմելէն
ետքը կարգաւ քաղաք դառնալու վրայ խօսք եղաւ .
և անանկ կարգադրեցին որ ամէն մարդ գլուխը ծի-
րանի (մօն.) գլխանոց դնէ , և մասնաւոր դրօշակ
բանան , որ ըլլայ կարմիր . բայց եղերքը ձերմակ և
կապուտ բարակ ժապաւէններ (չէրիտ) ունենայ ,
և այս ժապաւէններուն վրայ ոսկի գրով գրուած
ըլլան Պառակէս , Պյանքի , Պասբայլ . որ մայիսի 15
ին ազգային ժողովցն խորհրդարանը կոխով խըմո-
վարարներուն գլխաւորներուն անուններն են :
Հանդէսին առաջէն պիտի երթային աղդային պա-
հապան զօրաց ստիլոս (փորող) ըստւած գունդը ,
ձեռքերնին սրով . և թնդանօդաձիդ զօրաց թրմ-
բուկները և դաշտանետաները զարնելով : Պէտք եղաւ
որ քաղաքական կառավարութեան կողմէն մարդ
գլուխուի :

Գաւառապետը և բերդին հրամանատարը երեք
խումբ հետեւակ և մէկ խումբ ձիաւոր զօրքով
գէմ կեցան, այս ռամկապետական հանդէսին անց-
նելու Ճամբան գոցեցին . տանք սկսան պուալ, ա-
զալսկնին շատոցընել . ու նէօֆթ թաղին բնակիչնե-
րուն շատն ալ ասոնց խառնուեցան : Որամկապե-
տականները քանի մը տեղ բռնի զօրաց կարգը աւ-

կըսեմ, զի տեսած չեմ և ոչ մէկ ամէնադիլին բան մը առանց աշխատութեան կատարուիլու. «Որ ինչ առ ոսս մէր կայ աշխատութիւնունքը, ու եւ զի «Քրոնակի երեսաց քոց կերիցես զիաց քո» ու

Ոսկի ունենալը աղէկ բան է . պրոյեկտեւ . « Արծաթց լուիցք ամենայն ինչը և կամ՝ Ասկի ունիմ զամկնայն ինչ ունիմ» . բայց ոսկի ստանալը համար անենեակին մէկ անկիւնը պառկելով շըլար . շըլար նաև վիճակից հաջոր ու մէկ ստրանդ գտնելով . աշխատէ աշխատէ որ ոսկին աստիճան . չէ մինակ ոսկին՝ հապայախունակնան և որիշ աշխարհային բարիքներուն համար ալ ասանկ է . բարեպաշտ ես , քեզի ես . անողորդ ես քեզի ես . քթած ես քեզի ես . քարասիրտ ես քեզի ես . վերջապէս հարուստ աղքատ գիտուն տղէտ կրթեալ . անկիրթ , ժիր ծոյլ ինչ որ ես նէ քեզի ես . ունեցած աղէկ կամ գէշ անունդ քեզի յատուկ է . աղէկ ես նէ աղէկութիւնդ աշխատութիւնով գտած ես . իսկ թէ ուշ մատթառ ու շար ես նէ՝ ծուռութենէ առաջ եկած են :

Երջանկութեան հասնիլ կ'ուղես նէ ծովութեան առաջ զամ են :
Երջանկութեան հասնիլ կ'ուղես նէ ծով մ'ըլլար . ծոյց իրեն նը-
ման ու հաւասարներէն օրինակ առանել չուղեր նէ՝ թող նիշտոր մըղու-
ին ու մրջիւնին վրայ դարձնէ աշքը . աննոնք ձմեռուան կերակորնին
ամառ վընել կը ճարեն կ'ամբարեն . ու մէկը փեթակը , միւսը բոյնին մէջ
հանդիսա կ'ասպիին ձիւնին բուքին ու սասոնիկ ձմեռուան ատենը : Ա
սոնց խրատ տուողը ովէ . ովէ որ ասոնց այս կերակ հանճար արվոտ է
իրենց պիտոյքը հոգալու . չէ մի որ բնութիւնն է . այսինքն՝ բնութեան
արարինն է . անիկայ այս ազգեցութեանը անբան անաստաններուն նման
տուած չէ քեզի . աննոնք անբան անասնոյ մէջ . քեզի մտաւոր բանական
վիճակի մէջ դրած է . բոլոր երկրի ու երկնից մէջ զտնուած բաները
քու երջանկութեանդ օրինակ են . ամէն բան աշխատութեամբ առաջ
կ'ուղես առեցունին միար որ ես ասամեն . ինչ ևս աշխատանին մա-

կուգաս ու անզօնութիւն դատիլ կը պահանջան : Ի ոչ կայ աշխարհիս վրայ
որ ծոյլ մարդուն օրինակ ըլլայ :

Առեն մը հին իմաստնց դրութեամբ երկիրս կրնար ծոյլերուն ու
ընխակը սեպութիւն . որալիշտեւ արեգակնա շատաւելիներէն եզած բարիք
ները քիչ տեսնելով խեղճը որ չէր դառնար կը պնտէին իրենց ծուռ
կարծիքով արեգակը դառնալուն . երանի թէ երկիրը լեզու ելլեր ու ը
սեր թէ անկից եղած բարիքը ինձի է . պէտք է որ Ես քրողնիմ . դառ
նամ իմ առանցքին վրայ ու անոր շնչըզուն շատաւիջերուն փառքը

РЕДУКЦИЯ

ተፈጥሮች በፌዴራል ወተኞች

Ամեն վիճակ իր աշխատութիւնը անհանգառութեան հետ խառն երկուոքը մէկանց ունի. հարուստն ու աղքատը, հզօրն ու անջօրը վաճառականն ու երկարորդը, ուղանաւորն ու արհեստաւորը ամենն ալ իրենց վիճակէն ժամանակ ժամանակ գտնոն են. մէկը ստակ ունենալուն միւնք չունենալուն, մէկը եկեղեցի ուտել իմելուն ու միւրու անօթի ծարս ապրելուն. մէկը ծախսելուն ու մէկալց գննելուն վրայ հաղար ու մէկ ստուարդ կը լցոնէն. երանի թէ կ'ըսն այս ինչ մարդ. գուն գործոցն այս ըլլար իմներկայ գործն ալ ան կարծեմ թէ բազու մինակ զիս է կյոր աչօք նայերու ասանկ դժուարին գործերը ինձի պէս կը լցող տանող մարդու մը յարմար տեսեր է. քեզի կ'ըսեց կայր բազդ ուրիշներուն նայած ատենդ երկու աշքիդ ալ վարդագործ մէկանց նետե. ով ծիծաղ դիմքը մը նշանարեւ. երանի հաղար անգամ երանի ըստ լին ետքը հառաջելով մը կը ձգէ գործը ու քովինին պարսն ել եր թանձ այս ինչ տեղը գիշ մը պըտուինին որ պատերին բացուի կ'ըսն ու ասանկով նոյն առողջ աշխատութենէն կ'աղատի: Էյ պարոն, մոտը տուք մոմբառուք ասոր վերջը ուր կ'երթայ գիտես կ'ըսէ ընկերը. գուն բած չես մի որ կ'ըսեն թէ մէկ բանը առնելու անցնելուն չետ տեսնելու անցնելու է. ինչ կրնանը ընկել ձեռքերնիսն չետ անանկ բան մըն է փին տղուածդ որ անհնար է. գուն հիմոյ տղայ չես կրնար ըլլար որ ուրիշ սիրտանի արհեստ մը սորմին ու լաւ աղրիս կ'ըսէ. ասոր գիրին ճամ բան առ է. ասոր անոր ունեցածին ունենալիքին մի ցանկար եկած տեղի կոտքէ, չըլլայ փրթի նէ՛ թող տուք որ երթայ. ինչ կրնանը ընկել ձեռք. քեզ բան մը կուգայ նէ՛ զորցէ որ ես ալ անանկ ընեմ. ես ալ քեզ պէս օրն ՚ի բուն առողբանէ մինչեւ իրիկուն գիշերը մինչեւ լոյ կ'աշ խատիմ, բայց անոր պէս երկու ստակ չեմ կրնար մէկ մէկու վրայ զը.

Նել . պատճառը ինչ է չի գիտեմ կարծեմ հրամանքդ կըսէ աս պարունք կը ճանշնաս . զիտես անիկայ որո՞ւ զաւակ էր . անիկայ հասարակ մարդու մը տղայ էր . հայրը մեռաւ . մայմն ալ կարողանի չուներ ինաւ մելով մեծցնելու . մէկ անորդի գթասիրու մարդ մ'ալ իրեն որդեգիր ընդունելով ինամեց մեծուց ու հիմոց այս աստիճանը հասաւ . բազդ ըսէ բազդ . թաղ ան ալ քեզի պէս ըլալով այս աստիճանին հասնէր որ ճակատը թղամիշ չափէի :

Համայնք եւս ալ առանձիկ վիճակից ձախճացողներուն կը հարցընեմ որ
տեսած էն մի արդեօք անանձիկ մէկ մարդ. մը որ իր գործոյն համար միշտ
և մրգինակ ջատագավաճմիւն ընէ, աղեկ յարմար է ինձի բաէ ։ ամէն
գործի տէք՝ որը ՚ի հարիկ եւ որն ալ ՚ի կրից շարժեալ, ո՞հ աս ինչ է
քաշածս կ'ըսէ։

Եւ յիշաւի ամէն բան աշխատութեամբ ըլլալուն աշխատութենէ
փախողներուն վիճակին ծանր ու անսանելի կուգայ. ամէն ժամա-
նակ օրն ՚ի բուն ասոր անոր ունեցածը շափելով շափէցիկ լով միւսքէն
մէկը պղտիկ ու միւսը մեծ գտնելէն ձանճառալով բանէ գործէ ալ
պարզունք ու սահ կ'ըսէ։

Ասանկենքը կ'ուզե՞մ որ բնութեան կտրգն ու կանանց փոխուեր որ
իրենք ալ հանդառութիւն. ըսած նպատակներնուուն համեմէին. կ'ուզե՞ն
որ ափեղ ցըփեղ մօքերինուուն անցած քալավարներնուուն մէ կէն՝ ՚ի մէկի
տէր ըլլան. սեղնաւորին գործցյն աշք ունեցողը՝ սեղնաւոր, վաճա-
ռականներ՝ վաճառական, արհեստագորին՝ արհեստաւոր, գիտուններ՝
գիտուն, և այլն ըլլան. կամ թէ որ պատրաստեան է ՚ի յաւիտենից բը-
նութէ առաջ բերած պատուղներուն տիրող անդամն անասուններուն
կարգը անցնին :

Բայց թող պատահ նէք սը պա գաղափարի ունեցողը . թող վերցնեց մոտաց զարդացմանը ու ներքին լուսոյն արգելքի եղող քօզը . կը տևանէ որ բոլոր ստեղծուածք իրենց առ օրեաց կերը ճամփելու համար անցուցաւ աշխատելու քրտունելու պարուակն էն :

ՄԵՐ ամէն օրուան կերած հացելնիս ճամփելու համար առ անց ձանձրանալու ամէն կերպ խաչնդուները միաբ առ նելէն Ետքը ոլորն ու լուսն աղբիւրի նման ճակատներնեւ վար ինչնալու քրտիքին ալ ջամփեր բանալու յանձնառու ըլլալու եմք . ջանցք բանալու յանձնառու ըլլալ

բեցին . զինուորաներուն վրան յարձակեցան , որ պէտք է առնելին ասոնց գարձուցին կայնեցան . շատն ալ հրացաննին լեցընել և կապարեայ գնտակներ դընել սկսան յայտնի , անսնք վնիցընելու համար : Վմբոխը ասոնց վրաց քար կը նետէին , և շատերը ասոնց նետած քարեն վէրք առին : Քաղաքապետը մէջ առին խռովաճարները . հախատինք և սպանանալիք կ'ընէին . բայց զօրքը ասիկայ անսնց ձեռքէն ազատեց : Վմբոխը յայտնադէս անփշխանութիւն կ'ուզէին . չէ թէ Պռանասոյի հիմակուան բռնած հաստրակապետական կառավարութեան կերպն էր չուզածնին , այլ քնառ կառավարութիւն չէին ուզեր :

❖ Տայց վերջապէս օրինաւոր կառավարութիւնը զօրաւոր փրթաւ . ամբախը ցրտ եցան . զինու արնեցը գրոշակները խռովարարներուն ձեռքեն առ ին սրավ կառը կառը ըստին նետեցին . նցն իսկ գուածուապետը զինուորի մը պէս կրիւին մէջը մտաւ . և գրոշակ մին ալինքն իր ձեռքովը խիցէ :

— Ֆրանսացի մէջ ընկերութիւնները չպիտի աւելի շատ անալու վրայ են, մանաւանդ պրուեստաւորաց մէջ : Օքագիբները հետեւեալ ընկերութիւններս կը պատմեն : 22 Տպագրիչ բանուոր Փարիզում մէջ, 14 հոգի խարսոց շնչող բանուոր, 25 գերձակ բանուոր ալ զատ, որ իրենց ընկերութեանը կը պահպան կատարեած է : 12

ի-նին անուն դրեր են, որ միտթիւն ըսելէ : 12
Հոգի բրուտ (վաօվէաձի) արաւեստաւորներէն՝ 20
հոգի թուզմ շինող բանուորներէն, և 12 հոգի
շինուածոց նկարիչ (նաքքաշ) : Խոսնք թէպէտ քիշ-
ուոր մարդիկ, բայց ազգային ժողովայն կարգադ-
րութիւնները աւրելաւ չոփ ուժ կրնան ունենար
պէտք եղած ատենը . որպէտեամբ ասսնք իրենց
կուսակից գըտնելու համար ընկեր եղած են :

ի հոն քաղաքքը տպրը շամակ ներկազները մէկ ե զեր
են, վարձքերնին ե վելլցընեւ կ'ուղեն և չեն բանիր :
Ծէ թալիսայէն և թէ Վմբը կայէն անգամ ապրու-
ապրուած բաներ կային, բանող չիմար, գործարանի
տէրերը խորհեցան որ Աէնդ Դդիէն քաղաքքը խրիէն
բայց բանուորները ճամբան բռնած էին թող չէին
տար, և գայածներն ալ Աէնդ Դդիէնի ներկարար
ները չէին ներկեր, վախնալով, շլլաց որ Ի իօնցի
բանուորները նեղացընեն և անոնց երեսն միաս
կընեն :

Նախեմբեր 12 ին մեծ հանդէս եղերէ Փարիզ
զու մէջ, որի ստհագութը թիւն անունով։ Ըստ մեծ
բազմութիւն ժողվուեր էն, և Փարիզու Աքրե-
պիտկոպոսը Տ. Ափուռա, թափորսվ հանդէսին տե-
ղը գալով՝ հան պատարագ մասուցեցեր է, և Պ. Ի-
ման Այսուա, ազգային ժողովան նախագահը, նոր
շինուած և հաստատուած սահմանադրական կա-
նոնները ամենուն առաջը կարգացեր է։ Եյն օրը
երեք անգամ, մէկ մը հանդէսին սկսած ատենը,
մէկ մը սահմանադրական կանոնները կարգացուե-
լէն եպը, և մէկ մըն ալ հանդէսը լոմիննալու ա-
ռենները հարիւր և մէկական թնդանութ նետուե-
ցաւ։ Ժաղովուրդը ամէնն ալ, և աղքանակը ան-
գամ այս ուրախութեանս մասնակից ընելու հա-
մար ազգային ժողովը օր առաջ վճռած էր որ ազ-
գային սրնտուկէն 600,000 ֆաանք հանուի և աղ-
քատներուն բաժնուի, այս ստակին 200,000 լ Փա-

վայրելում:

Ավելուս հայրու մայր նախաստեղները “Քրտամբէ երեսոց ձերց
կերիչիք զայ ձեր ո խօսըը լսելու այս աշխարհքիս առջնունկ հրաբերը
ըլլալն ետքը, իբաւունք ունենին վիճակներնուն գծովունքիւն ցըթը-
ներու. զի իրենց անպատմելի ուրախութեան պատճառ զաւարձալի մե-
ղնանքն կերած հացերնին դեռ չելն մարտած. դեռ մերիու թիւններնուն
առողջ ըլլալն վրայ երկրայսութիւն ունենին, նոյնպէս իրենց եզած լս-
պառնալեացը տուին ինչ էլլելքը չի գտնենին. բայց վերջին հրաժարա-
կան ուղղունին տուած ու ոտքերնին աշխարհք դրամ առնենին մէկուն
ցաւը կունակը ու միւսին արօքը ձեռքին էր:

Կ'աշխատէր Ադամ . կը հերկէր Երկիրը . ու իր ամենագեղեցիկն
Ճակտոն վար վաղած քրտինքով սոռնկերը աճելու կը հրասերէր . գո-
րունը կը ցանէր , ամառը կը քաղէր . աշխանը կը պատրաստէր ու ձը .
մեռը կ'ուտէր . և իր սիրելի զարակացն այ առանց ձանձրանարունոյ .
Նը Ժնէլ կը հրամայէր . նաև կը հրամայէր որ Երկիր ու անանոց ա-
ռաջ բերած անդրանիկ պոռուղները Աստուծոյ նույին ի հան երախ-
պացիոտաթեան :

ար անոր զաւակին ես ջանա ու միշտ անոր ըթածները քեզի օրինակ
բանելով նայէ որ որչափ որ կրնաս անոր նմանիս , ան կ'աշխատեր գեռ-
նիք ու իր որդիքը աշխատութեան պարզան համը . չի տեսած աղինեներն
ու պատուակները Ասուուծոյ կը նուիրէր . դուն աշխատէ կեր քայց
անպիտան տեղը մի վասներ . նայէ որ դուն ալ Ասուուծոյ մատաւ ը-
նես կառուելց օգնելով . աշխատութեանդ մէջ ալ երկայնամիա եղիր .
զի մէկն ի մէկ ծառեցը չեն կանցնար ու . չեն պատու լուսր : Միտող-
իւալոզդ կ'ուզէն նէ՝ որթշն առէկ նայէ . ու երկայնամիա եղիր որ պատուզը
ուստես . թէ չէ ծառը կը գառնայ անպատուզ կը մնայ . դուն ալ պա-
րապը աշխատած կ'ըլսա . անկէց եռքը աս ինչ է քաշած ըսկելս . ու ի-
րաւունք չեն ունենար :

Ա. Ճ. Կոբայ Պ. եթե խնդրված :

իր պիտի բաժնուէքը, և 400,000 ը գուրափ բաժին ներուն մէջ։ Պ. Տիւֆու, ներքին գործոց տեսուչը, նյումբեք 11 ին շըջաբերական գիր մը դրելով Փռանսայի ամէն մէկ բաժիններուն և շըջանակներուն կուսականներուն՝ ապապըմեց որ Փարիզու եղած հանդէսին պէս կրօնական և քաղաքական հանդէսներ այն տեղներն ալ ըլլան, և միշեալ 400,000 ֆռանկէն ամէն մէկ տեղին ինչ ինկերէ նէ՝ հանդէսին օրը այն ստակները բաժնէն աղքաններուն։ և այս հանդէսիս համար նյումբեք 19 օրը սրոշեց։ Ենցած կիրակի ալ ըստ եւրապացոց դէկտեմբեր 10, և ըստ մեղ. նյումբեք 28, ասանկ հանդէս մը կոստանդնուպօլիս Փռանսալիք գեսպանին պալատը

Եղաւ,ուրաեզր Արտասնընուպօքիս գանուած ամէն ֆռամնաըզները գանոււեցան. և հան ալ ֆռամն սըզի նոր տահմանադրութիւնը կարդացոււեցաւ որ օտար երկիր գտնուալ ֆռամնաըզներն ալ իրենց երկրին նոր ընդունած օրէնքները և կանոնները իմանան:

Հասարակապետական կուռավորութեան համառական կերպարանի մը տալը համար Փանասորդ ներք պատշաճ գատեցին որ հասարակապետութեան խափառագոհ (բրելյոն ոչ և ուշից-պլէք) սնեւնով մէկ գերագոյն իշխան մը լինուրեն . և ասոր ընտրութեանը կերպին վկայ շատ խսիր հուրդներ ընելէն ետք մեջանակու մէջ ենին ու համարէն առողին ունա-

քը վերջապէս զնուեցին որ համօրէն ազգին ընտրութեամբը ըլլաց , և լնարութեան օրը պաշեցին որ գեկանմբեր 10 ին ըլլաց :

ըլլ. Պ. Ախղօսէն առաջ արտաքին գործոց անսուչէր. Պ. Լ ըստիւ Ուոլէն, սրբան կուսակիցներն են ու Թափառները, և մայիսի 15 ին ելած խոռվառթեանը մէջ ձեռք ունենալուն վրաց կատկած ըլլալով՝ բարեկարգութեան պաշտպան Փռանսը լուերը անկէց պաղած են. Պ. Լ ամսարդին բանաստեղծը, որ առ ժամանակեայ կառավարութեան ատենը արտաքին գործոց տեսուչ եղաւ, և ետքը Պ. Լ ըստիւ Ուոլէնին կուսակից ըլլալով յարգը պակտեցաւ. Պ. Պիեժօ, որ Ճէղայիրի կուսակալէր. և Պ. Շան կառնիէ, որ Ճէղայիրի երեւելի սպարապեաններուն մէկն է, և Պ. Քամիչնեաքին ընկեր է:

Վրաց շատութիւնը ընտրութեան շփաթութիւն
կը բերէք, սրով հետեւ այն ալ վճռուած էր որ, սրան
անստանին որ 2 միլիօն մարդ վիճակ ձգած ըլլայ նէ՝
անիկայ նախագահ ըլլայ. ուստի ազգին հանգատու-
թիւնը մնած ելով Պ. Թիէր, Պ. Լ ամսուդին, Պ.
Պիւժօն և Պ. Շ անկառնիէ, իրենք իրենց յօժար կա-

մաւը հասրակապետութեան նախագահ ըլլալը
ետեւէ ինուղեն ետ կեցան, և այս պաշտօնը չու-
զելին և ընդունելին օրագրոց միջոցաւ իրենց
կուսակիցներաւն ծանուցին : Հիմայ նախագահու-
թեան հետամուտ մնացած են երեք հոգի . Պ.
| ուի Պօնաբառգէ . Պ. Ք. Քալէնեաք և Պ. | ըստիւ
Ուոլէն : Բայց Պ. | ըստիւ Ուոլէնը նախագահ ու-
զաղները յայտնի հրատարակել սկսան օրագրոց մի-
ջոցաւ, որ սկիզբէն հասրակապետութեան նա-
խագահ բնաւ չէին ուզեր . ուղածնին չեղաւ և
նախագահ մը ընտրել հարկ եղաւ նէ՝ գոնէ Պ.
| ըստիւ Ուոլէնը ըլլաց կըսեն : Ասոր համար ասոր

Նախագոհ ընտրուելիքէն շատ յստ չկայ . բանը
միւս երկուքին վրայ կը մնայ : Հիմակուց Ֆուան-
սուի քանի մը եպիսկոպոսներ իրենց միջակը կոն-

աղջր քամիր ուշ և սպիտակավառածը բրեցաց վրածակը զուգակիներ խրկելով լավըսապրած են որ հաւատացեալ ները առ Աստուած աղասէն չերմեռանդութեամբ, սրպիւն զի աղգին թէ հոգեւոր և թէ քաղաքական յաջողութեանը համար որին որ աղէկ է նէ՝ Աստուած անոր ընտրութիւն յաջողէ : Բաելէ որ՝ ասոնք այս երկութին մէկուն վրայ ալ իրենց մտածած ու բոշշումը յայտնած չեն . ալ որ ընտրութինէ՝ պիտի սնաւունին եւրեւ Աստուծմէ ոնապատ ած առա ասեւու

Ըստունին իրբեւ ։ Կատուծմէ ըստրուած ազգապետ։
Քօֆ-նկոդներուն մէկ բամինն ալ որ սօսիլի՞՛՛
կամ ընկերական կ'ըսուին, Պ. Ուստիայլ մէջ նեւ
տեցին իրբեւ հասարակապետութեան նախագահ
ըլլալու արժանաւոր մարդ ։ բայց ասիկայ մայիս 15
ին ազգային ժողովցն խորհրդարանը կոխողներէն
ըլլալով բանալ գրուեցաւ ։ և իր կուսակիցները

վի՞քը անկեց և տրը ազգային ժողովից անդամ ընտրեցին ալ նէ՝ մինչեւ հիմա չկրցաւ ոչ վրան եղած ամբաստանութենէն արդարանալ, և ոչ իրեն կարծիքը և վարդապետութիւնը արդարացընել: Դնունդն ալ ուշերեւան ելաւ, ուստի կ'երեւի որ ասիկայ խիստ քիչ կուսակից կ'ունենայ:

ԱՆԳԱՄԱ: Հոկտեմբեր 28 ին ինկիլզիք վե.
Հափառ թագուհին և Պալէրտ իշխանը մէկ տեղ
Քլէոմոնդ գացին | ուի Ֆիլիքին և կնոջը Նէօլիք
կուսուհիին և Պէտքայի թագուհացն և ուրիշ

ընտանեացը տեսութիւն ընելու։ Երբ որ կառքը
ասոնց բնակարանին առաջը կայնեցաւ, լուի Ֆի-
լիք, և Նըմուռուի դուքսը և Պէլճիքայի թագու-
հին դէմելան. յարգութեամբ ընդունեցին։ Թա-
գուհին հետիններովը երեք ժամու չոփի քովերնին
կեցաւ, և նախաձաշիկն ալ հոն ըրաւ։ Վէ օյլիի
կամու հիին առողջութեան վիճակը տկար կ'երեւի,
բայց Փռանսուղներուն արտապեալ թագաւորը
լուի Ֆիլիք՝ առոյգ և առողջ է. և ձախող բազդը
շատ չէ վհատեցուցած, կ'ըսէ ինկիլիզի հօնինի ու-
ոնիչու օրագիրը։

— | օնտուայէն կը գրեն կ'ըսէ ֆռանսողի օրա-
գիր մը ; թէ այս օրերս (նոյեմբերի սկիզբները ըստ
լատինացւոց), Մռանսոյի ինկած թագաւորական
տունը մէկ ծանր վուանդ մը անցուց , որ Քէռ-
մօնդ կը բնակին . քիչ մեաց մէկ օրուան մէջ ամէն-
քը մէկէն կը մեռնէին : Յանկարծ ամէնը մէկէն
աստոիի փորու ցաւի մը բռնուեցան , որ թունա-
ւորուած ըլլալու յայտնի նշան կ'երեւերը վրանին :
Ըստ մը ճայնը դուրս ելաւ : և ամէնքն ալ հա-
ւատացին թէ իրաւ թունաւորուած են : Նըմու-
ռի գուքու այն օրը բան մը կերած չէր . միայն գա-
ւաթ մը ջուր խմած էր . բայց այն ալ այս փորու-
ցաւին բռնուած էր : Աւատի եկող քժիշկներուն
առաջին գործը եղաւ խմած ջուրերնին քիմիական
կանոնի վրաց քննել , և գտան որ յիրաւի ջուրին մէջ
թայն կայ . ինչ թայն ըլլալն ալ հասկրցան որ պլին-
ձի կանանց (ժէնկեառ) է . և խկայն խմացուեցաւ
որ ասոնց թունաւորուելը թշնամիի բան չէ . քը-
լուամօնտի ջուրը պղինձ փողքանիկ . (օլուխէ) կ'անց-
նի կուգայ . փողքանիկը հինցեր ժանկոտեր է . և
ժանկը ջուրին է տուեր . պատճառը այն է եղեր :
Պ . Քլասք երեւելի քժիշկը այս հիւանդութեանս
առաջը շուտով առաւ . և հիմայ ամէն վուանդը ան-
ցած է :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ: Ամառներուն Վեստրիայի գեմ
ապստամբիլ ծանօթ է . որ Ա իէննայի ուսանող-
ներն ու բանուղները իրենց գրգռութեամբը ուսք
հանելով հոկտեմբեր 6ին Ա իէննա ելուծ խուսվու-
թեանը պատճառ եղան : Վասք զօրք ալ հանեցին
սարդին Վեստրիայի սահմանները . որպէս զի աւստ-
րիացի ապստամբներուն օգնական րվան : Ուստաց
վեհափառ կայսրը ասիկայ իմանալով մամառներուն
կառավարութեան բառաւթերին գրեց . որ սարդին Վ-
ւստրիայի սահմաններէն զօրքերնին ետքաշեն , չէ
նե ինքն ալ հրաման կը խրկէ Աւլահի և Պուղունի
քովերը գտնուած զօրապետներուն , որ Ամառի
երկերը զօրք խօֆթեն ապստամբութիւնը արմատէն
զսպելու համար : Այս լուրս կաւասց նոր ռէնան ըս-
ուած լրագիրը :

— Պամիկը բայց թագաւորութեան ներքին գործոց տեսուչ նախարարը բօշտային մէկ հրամանագիր մը խրկեց նոյեմբեր 2 ին . որուն մէջ կը պատուիրէ որ , այն ամէն վիեննացի ուսումնազները որ Վիեննայի վերջին քաղաքական խռովութեան մէջ ձեռք ունենալին ճանցուած է , և ետքը Վագրիայէն փախչելով Պամիկը բա եկած են , անմիջապէս հրամանը հասնելուն պէս Պամիկը բայց երկրին սահմաններէն գուրս , հանուին : Եղն պատուերը պիտի կատարուի նոյն պատճառաւ ասկէց ետքը Պամիկը բա գալու վիեննացի ուսումնազաց համար :

— Ապրոնիայի Ծրէղոս քաղաքը նցեմբեր շին
գումարուած քաղաքական կառավարութեան ժո-
ղովքին մէջ Հէրնէու անուն պատգամաւորը Վ ի-
էննայի վերջին դիսուածոց վրայ խօսք բացաւ , և
ըստա . վիէննացիք կառավարութեան խորհրդարա-
նին խարդախութեանը համար ստիպուեցան դէմ
դնելու . ուստի աղատութեան համար ջանալովին
կ'արմէ որ բոլոր գերմանացիները Վ իէննայի քա-
ղաքայւոց կտղմը բռնեն : Կեդրոնական իշխանու-
թիւնը , որ բոլոր գերմանական պետութիւններուն
պաշտպան պիտի կենար , վիէննացիներուն համար
շան մի տրաւ : Խնան հսկու տիսա պարագաներ

բան մը չըրաւ : Այսպէս երկու տկար պատգամաւոր
խրկելը բաւական ուեցեց : Եսիկոց ազատութիւնը
պաշտպաննել չէ . և կեդրսնական իշխանութիւնը իւ
բեն բարեկամները կորսողնցըներու վտանգի մէջ է ;
թէ որ տակաւին բարեկամը մնաց նէ : Պ. Ֆօռ-
դէն պաշտօնատարը պատասխաննեց որ . կառավա-
րութիւնը պատրաստ է իր ձեռքէն եկածին չափ
այս բանիս համար բոլոր բարյական միջոցները ՚ի
դործ գնելու . բայց անկէց աւելի բան չի կրնար ը-
նել : Պ. Ո՛չ զեր առաջարկեց ժողովոյն որ կառա-
վարութեանը աղացեն , որպէս զի կեդրոնական իշ-
խանութեան միջնորդութիւն ընէ թափանձանօք ;
Վաղրիայի մէջ գերմանական դաշնակցութեան օդ-
դին զեմբան մը ըլլալու համար : Պ. Ընդը ըսաւ .
օգոստ բառը վերնայ , և տեղը դրուի պատիւ , աղ-
պութիւնն և աղբայինթիւնն : Այս կերպով սրբագրու-
ած առաջարկութիւնը ամենքը միաբերան ընդու-
նեցին :

— Աաճառներու պղպային ժողովոյն պատգամաւ
ւոր գտնուող զօրաբետներէն մէկը, Վարեկրծէլ
Ճէնեռալը Զադաթուան ըսուած ամուր քաղաքը ա-
ռաւ, հազար հոգի գերի բռնեց թշնամիներէն. և
կուռոյն մէջ ալ նոյն թշնամիներէն 300 հոգի մե-
ռան : Այս զօրավարս անկէց ետքը Վարազտինու
առաջը գնաց, որ խռուաթներուն սահմանադլուխ
քաղաքներէն մէկն է . և խռուաթներուն հետ մի-
ացած զօրքերուն շատը հոն ամրացած են : Եւ ո-
րսկի հանելու Տառվա գետին կամուրջը կտրած են,
մէկ կողմէն մէկալ կողմը չանցնութիր . ուստի կ'երե-
ւի որ սաստիկ պատերազմ պիտի ըլլաց հոն :

Դրանսիլվանիայէն եկած լուրերը այսքան յաջող
չեն (մաճառներուն համար) : Իուլինէր Ֆէլի
մառէշալը՝ որ Դրանսիլվանիայի ընդ հանուր կուռա-
կալն է, մաճառներու դէմ ապաստմբովիներուն գր-
լուխ եղաւ . բայց Զեքլէր ըսուած ժաղավուրդը ա-
սոր հնազանդէլ ըսւզեցին : 60,000 Զեքլէր երդում
ըրին Վաճառիստանի անկախութեանը համար մեռ-
նելու :

Քանի մի օր կայ (կը գրէ Շէշթ քաղաքի լուագիր մը հոկտեմբեր 31 ին), որ ուշադիր միւնք մեր քաղաքին մէջ երեւիլ սկսաւ . քանի մի հոգի բռնուեցան . բայց հիմա խօսքը չի կայ :

— Հոկտեմբեր վերջին օրը, փախտական մաժառ զօրքը սկսան Երեզպուրկ մտնել և իրենց ձըմերոցը երթալ : այն գիշերը ասոնցմէ 10.000 հոգիի չափ ձմերոցները գացին : Եցն օրը մաժառ ապստամբներուն զօրապետը Քօշութ ազգային պահապան զօրաց հրամանատարներուն հետ խօսելով ըստ որ, ես զօրաց մեծագոյն մասը պիտի առնեմ . Շէշթ և Քօմուն և Պուտա պիտի երթամ . Երեզպուրկիք իրենց գլխանուն Ճարը իրենք թողնային : Կ'երեւի որ Երեզպուրկի կառավարութիւնը և ազգային պահապան զօրքը շատ ուժով գիմադրութիւն պիտի չի կրնան ընել Վինտիշիուաց իշխանին, երբ որ իր զօրքովը այս քաղաքին առաջը գայ :

Ա Խ ՍԴ ՐԻ Ա : Նոյեմբեր 4 ին Ֆուանքֆօռդի
կեդրսնական իշխանութեան կողմէն Վ իւննա խըր-
կուած երկու պատճամաւորները Պ . Ո օպէռդ Պը-
լում և Պ . Ֆրէօպէլ, բլոնուեցան իբրեւ խոս-
վութեան պատճառ և գրդիչ, և Շ էօնապրունի զի-
նուորական բանակը խրկուեցան : Ն անապէս Պ .
Ֆուշտէր գասառուն, և լէհցի Պէմ Ճէնէռալը ,
և աղջային պահապան զօրաց զօրապետները Պ .
Ո էսէնհասուզէր և Պ . Փէննէպէրկ ձեռք անցան և
բանագրուեցան : Ե կադեմեան Ե էգէսնին հրա-
մանատարը Պ . Ե կիէ ինքզինք սպաննեց : Ճ ողովը-
դոց մէջ խուլութիւն ձգող մանր մունք օրագիր-
ներուն հրատարակիչներն ալ բլոնուեցան : Վ իւն-
նա քաղաքը և արուարձանները հանգստութիւննին
գտած են :

— Ֆելս Վառէշայ Տահէւն սպարապետի տեղակալը 16.000 հոգի ժողվեց գլուխը, որով պիտի երթաց Տրավո և Վուր գետերուն մէջ տեղի Վուր կըզպին պիտի տիրէ, և անկէց ետքը կարելի է որ մաճառներուն Եւշթ մայրաբազորին վրայ երթաց, Առժան ձէնէ աւալին հրամանին տակը եղած զօրքն ալ հետը առնելով, որ 8.000 հոգի կ'ըլլան : Ա ին տիշկաւաց իշխան սպարապետը ծանուցական թուզդ մը խրկեց ամէն զօրաց և զօրապետներուն որ ապրատամը մաճառներուն Քօշութ զօրապետին հըրամանին տակն են . և կամ իրօք զինուորութիւն կ'ընեն, կամ կանչուած ատենանին նորէն զինուորելու պայմանով իրենց երկիրը գացած են : Ասոնց տասն և հինգ օր ժամանակ կուտայ այս ծանուցական գրովս, որ գան կայսերական զօրաց հետ միանան : Այսն յայտարարութիւնը մաճառներուն աղդային պահապան զօրքերուն և կամաւոր զօրքերուն ալ խրկած է . և կ'ըսէ որ, թէ որ մինչեւ այն ատենը չգան կայսերական զօրաց կարդը չզինուորին նէ, իրենց զինուորական աստիճաննին և ամսականնին պիտի կորսընցընեն : Ասոնք կը ցըշընեն որ Աւլսդրիան Վաճառի վրաց պատերազմ՝ ունի :

— 'Այեմիւրը շին : Հենրիքօ Ռոքօ աղջուած
կանին բերդին գէմ մէկ ոտք ելլելմը եղաւ : Ծէտ
պէտ ազգային պահապան զօքքը մէջ մոտաւ որ աղ
մուկը խաղաղէ , բայց ոտք ելլոյները բերդը փրւ
ցուցին : Վզնուական կոմին վրայ ալ հրացան նե
տեցին և վիրաւորեցին . և պահապան զինուորնե
րուն մէկն ալ զարնուեցաւ մեռաւ : Ռոքօ կոմինը
նոյն հետայն Պոօքքաւ տարին բժշկուելու հա
մար : Անբերատօքքալ (Սիլէզիայի մէջ) խոռովու
թիւն հանել կ'ուզեին : Տօլցիայի աեսուչը Պ.
Խ. 15. Հ. Օ. 15. Հ. Օ. 15.

Ուտլինիցի. Օլմուց քաղաքը փախաւ . բայց անկէց
ետքը մէկ մըն ալ խաղաղութիւնը չաւրուեցաւ :
Ե օնքօֆ քաղաքին մօտերը Աէրիպէնսքի ըսուած
Պարոնութեան երկիրը շատ գէշութիւններ եղան .
առ իշմօննիին կոմոին երկիրներն ալ դժողովութե

ՍՊԱՆԻԱ: Հոկտեմբեր 27 ին հասարակապէտական կողմէ անանկ մէկ գէշի մը պատահեցաւ, որ Երկար տակն իսկը զլուխոր գալիքը չունի: Ավազի վիլսո Ճենէալլը և Առաջիս գնդապէտը իրենց զօրաց շարժումի վարպետութեամբ մը կարգադրել վայլ Վճէցը և Պառակուա հասարակապէտական զօրոպէտ աներուն քանակին վրայ անանկ սասանիուա թեամբ վաղեցին, որ ասոնք բնաւ չկրցան գէմգը նել: շատը ջարդուեցան: Անցածները փախան ցիրուցան եղան: Հասարակապէտական երրուն Երեւելիներէն վեց հսդի մեռան, և 20 հսդի գերի ինկան: որոց մէկն էր վերցիշեալ Պառակուա զօրապէտը: և անօր իշխանութեան տակ եղալ հըրամանատար մը Վայոմիուա անուն:

Հոկտեմբեր 31 ին՝ Քաղաքացիություն գրուած գլուխերն ալ կ'ըստն . Քաղաքէրացի համար (որ ապօտամբներուն գլխաւորներէն մէկն է) սուռգիւկընանք ըստելթէ վերին Արակեսի երկիրը անցած է . Հոկտեմբեր 23 էն . 24 լուսնավու գիշերը Դամադիլեա պառկեր է , որ 3000 հոգի բնակիչով սլրզովկ քաղաք մըն է . և 25 ին Պէնապատռէ եր , որ այն ալ նոյնափ բնակիչով և չըստ գիւ բաց քաղաք մըն է : Օսիպէ և Լէրսունափ ձէնէւալները ասար ետեւէն ինկած անդադար կը հալածէին . և մէկ անդամմը իրարու հետ զարնուելու ըլլան նէ : Քապուէռային բանն ալ կը լըմբնեաց :

— Քառ-լուր բառած ապղատամթները երբեմն
ուժ կը գլուխնեն և երբեմն կը ակարսանան : Քուա-
լա ձէնեւալին հրաման գացած է որ Պարչէ լուսա-
քաղաքը ձգէ , քառ-լուրներուն գէմ պատերազմալ
գունդերուն զօրապետութիւն լնէ :

կը լիդ զօրակետը, հասարակապետականներուն գըւ
խաւորներուն 29 հոգի քըռներ, և հոկտեմբերի
31 ին Հունէսքա քաղաքի քանտը խրկեր էր: Յա-
ջորդ օրը նոյն իսկ զօրակետը նոյն հասարակապե-
տականներէն 166 հոգի և 82 ալ ձի բռնած քաղա-
քը բերաւ:

Կավարբացի սահմանագլուխներէն ալ կը գրեն
օրակիրներուն, որ Քաղանօվա ապստամք զօրապե-
տը, որ 40 զինու սրական հրամանատար հետը առ-
նելով Առակօն գաւառի սահմաններէն Սպանիա
մտեր էր, Հունէսքայի մերսցդեռեալ դէպքը լսելուն
պէս Խռադի ըստած անտառներուն մէջ մտաւ, որ
անկէց դիւրաւ Վյուանոս անցնի:

Ի ՏԱՎԻԱ: Ա իւնիայի խուռլութեամբ վրայ լօմ
պարտացիք և բիէմնդէցիք յարմար ժամանակ գըտ-
նելով Աւոգրիայի գէմ պատերազմին նորոգեցին ։
Հոկտեմբեր 25ին Դաւո.ին քաղաքը ձայն մը ելաւ որ
Քէքէ զօրապեաը աւստրիացւոց վրայ երեւելի յաղ-
թութիւն մը ըրեր է ։ Բաւառայէն հոկտեմբեր 27
ին գրուած գիրերը կը պատմեն որ՝ 26 ին վէնէտիկ-
ցիք երեւելի քաղմութեամբ Վալիեռա բերգէն ե-
լեր, Ոչողրէ և Ռուղինա առեր են ։ Ուղրէ
թշնամիին ձեռքէն երկու թնդանօդ և ուրիշ պա-
տերազմական պաշարներ առեր, և մինչեւ Տօլո-
առաջ գուցեր են ։

— | օմագարսացիներուն այս անբատմ լէսդրիայի
դէմ նորդած կրիւներուն մէջ ու կ'երեւի թէ
բաներնին շատ յաջող է : Խոտալուկան լրագիրներ, որ
խտալացի տղամասէրներուն սիրառ չի կոտրելու
համար. Լոմպարտացւոց յաղթուիլը և ձախորդու-
թեան պատահիլը պատ ՚ի պատ խօսքով միայն կը
պատմեն, կ'ըսեն որ Քետթինա նորէն աւոգդիաց-
ւոց ձեռքն անցաւ. բայց այն ու կը պատմեն որ
ուրիշ տեղեր ու լոմպարտացիները յաղթող գլու-
նուեղան :

Անձնաւու լրտգիրը | Օմարաբիայի հիմակուան
սոք ելլելը ասանկ կը պատօնէ : Հաստ առենէ ՚ի վեր
կը պատօնուէ էր որ Բոռլէցքա և Ասե Փիտէլի , և
Քոմոյի Ծին հիւսիսային կողմի լեռները Վենաձ-
միոյի և Ճ՛ռայի մէջ տեղ քանի մը խումբ զինեալ
մարդիկ երեւան ելլեր են . որ ոյն կողմերը պահ-
պանող զինուորներուն վրայ յանկարծ համանելով
զէնքերնին կ'առնեն կ'երթան եղեր : Ետոնք | Օմ-
պարտիայէն փախստականներն էին : որ Օրսից ց-
րիք Պիտինո և Ար իշօն գաւառները իրենց ապա-

ւինելու տեղը ըրած էին։ ապստամբ հարժւադաւունեցին ալ ստակ կ'առնեին որոնց շատով և ուկանա կը կենային։ (Դիշնայի մայրաքաղաքը)։ Ասանկ լուսպարտիւա մտան ։ որպէս թէ լուսպարտացիներուն սիրուտալու և ոտք հանելու համար ։ բայց բուն մըտքերնին յափշտակութիւն ընել էր ։ Եւ ասոնց գըտիաւոր խրատ տուողն է Վաճառինի ։ որ իր հայրենեացը այնքան վնասաւ պատճառ եղաւ ։ Ունկարափիայի բարեմիտ և խաղալատէր մարդիկ տանց առջեւէն կը փախչին ։ Վըսեն որ Քեավիննա հաօարտակետական կառավարութիւն հաստատած էն ։ և Վէրջէեայի կողմերն ալ շատ տեղ Ճամբաները աւրած էին ։

Քօլիկօ կեցաղ զինուորները առանց դէմ դնելու
և ասոնք ցրուելու չափ շատուոր չէին . և ապօն
տամբները Ոէծօլօս Ծին երիու կողմի լեռները
բռնած էին Ռէզյի և Վէրչէեայի մէջ : Բայց
հակամբեր 28 ին տաճն խումբ զօրք՝ կես մարտկո-
ցի սպատառաւթեամբ Քօլիկօ ժողվուեցան . և
յաջորդ օրը Ծին հիւսիսային կայլի լեռնեն թրց-
նամիները փախցուցին : Ոէկ անակնկալ կրիւ մը
լեռանը և Ծին վրայ մէկէն՝ ասպատամբները փախ-
չելու ստիպեց : Դիշերը զօրքը Վէրչէեա եկան , և
առաները փնտրուելու սկըսան (զէնքերու ժողվե-
լու համար) : Ըառ առուներու մէջ սրատերազմա-
կան պաշար և վառոգ գտան : Ապատամբներուն
յամառութեանը հետեւութիւնն է որ այս քաջա-
գըս ըստ մէծի մասին այրեցու :

29 ին կայսերական զօրքը Քեալէննա մտան առանց գիմադարձութիւն մը գտննելու զօրապետնին էր Պ. Հայնաւ, որ քիչ մը առաջ երբ որ Առաջնարա էր՝ այս քաղաքիս բնակիչներուն կողմէն խըրկուած պատգամաւորներն ընդունեց : Հըբ որ Քեալէննա մտաւ, յայտարարութիւն մը հանեց, որուն մէջ կըսէ թէ, թէպէ ա կայսրը իր բոլորական կոյս սերութեան երկիրներուն պէս իտալիայի ալ ազատ կառավավորութեան սահմանադրական օրէնք սուարն միտք ունէր, և անգուտամբներուն ալ յանցանքը իրեն գթութեամբը պիտի ներէր, բայց Քեալէննա քաղաքը յանդգնեցաւ այս անգամ նորէն առ պրատամբութեան դրօջակը բանալու, և իրեն երեւելի բնակիչներուն մէ կաւն խոռքին բռնուելով, (որ էր Պառանչէ սքօ Տօլցինի), շրջակայ տեղերու բնակիչներն ալ դրգեց, որ ամէնքն ալ զէնք առին : Մեր զօրքը այս ասպատամբները ցրուեցին : և ասոնց բռնը այրեցին . կը մնայ հիմայ այս քաղաքիս արժանանաւոր պատիմիքը տալ : Բայց քաղաքացիք ալ սըրտանց զըզդալնին ինձի յայտնեցին : Կօլարա խրկած պատգամաւորներուն միջնորդութեամբը . առոր համար հիմայ պատիմինին թեթեւ կ'անցընեմ : քաշզօքին վլանն միայն 20,000 աւստրիական լիրա հարկ ձգելով : և քանի որ այս պատերազմը այս կողմէրս քչէ նէ՝ ամէն մէկ զինուորներուս 20 քառանդան ու զէլով : (3½ զուռուշի չոփ) : ինձմէ զատ, ամէն զինուորական սպաշտուատէրներուն ալ իրենց առաջանանին համեմատ կերպակուր պիտի տան և ուրիշ պիտոցքնին պիտի հսկան : Եւ վստահ ըլլալով՝ որ քաղաքացիք կը հնազանդին, և նորէն խուզվութիւնը չելլեր : ուրիշ զօրքերուս ալ պատուէր խրկեցի որ գէպ ՚ի հոս առաջ չի գան : ուր որ գտնուին նէ հոս կենան : Քաղաքին հանգարտութեանը վիճակին

Նայելով պահապան զօրքն ալ կը քիչընեմ։
Վուանչիսքօ Տօղինի, որ այս ապստամբութեա-
նըս գլուխն էր, բանը գէշի երթալը հասկընալուն
պէս իրեն քանի մի ընկերներով Օսւիցցէրի փա-
խոււ։

— Եննառի վէնէտիկցի՝ զօրոսկեալ աւսդրիաց-
ւոց գէմնոր բացուած պատերազմէն հոկտեմբեր
27 ին այս լուրս կուտայ Վէնէտիկու առ ժամանաւ
կեաց նոր կառավարութեանը։ Այս օրուան օրս մեր
զօրքը յաղթող գանոււեցան։ իուուաթները իտա-
լացիներուն քաջութեանը և եռանդեանը առաջը-
շի կրցան կենալ։ Վէսդրիացւոց զօրքերէն երկու

Հարիւր հօգի մեռան , և հինգ հարիւր ալ գերի
ինկան մեր ձեռքը : Անը կողմէն ալ այս կուռնջա
մէջ շատ մարդ մեռաւ . մեր զինուորները թնդա-
նօդով պաշտպանուած պատերն ալ բանի մը տեղ
չի դրին , անոնք ալ առին : Ծափած արիւնը մեր
ցանկացած անկախութիւնը պիտի բուոցունէ :
Վէնէտիկի ծովային զօրութեան ընդ հանուր հրա-
մանատարը լուր առած է , որ Ասուտէնիայի տէրու-
թեան պատերազմական նաւուց խումբը Վալսմօք-
քօյի առաջ կը կենայ : Այս տեղեկութիւններս յիշ-
եալ զօրապետը կուտայ . բայց կարելի է որ վէնէ-
տիկցւոց եռանդը արթնցընելու համար քիչ մը
չափազանցութիւն խառնած ըլլայ մէջը :

— Ասուտէնիայի տէրութեան նաւելիքը որ սեպ-
տեմբերի մէջ Վէնէտիկի Վնքօնա քաջուեցան ,
հիմայնորէն վէնէտիկի ջուրերը եկան , և հոկտեմ-
բեր 26 ին Բէլառէսոյի առաջ երկաթ նետեցին :
Ենք որ Ասուտէնիայի թագաւորը լսեց որ Օլբրո-
բերգը Վլատրիացւոց անձնատուր եղեր է , ուղեց
Վէնէտիկի օգնել որ այն ալ անանկ ըլլայ : Վլտե-
նի ծովապետին հրաման եղաւ որ Վէնէտիկու կող-
մէրը նաւով պըտըտի , աւսդրիացւոց թող չի տայ
որ քաղաքը պաշտեն . բայց ինքն ալ Ծարիէստէի
կողմէրը չանցնի : Արտվհետեւ գերմանական կեդրո-
նական իշխանութիւնը Ծարիէստէ իրեւ բոլոր
Գերմանիայի ծովեղերեայ վաճառանոց հրամարու-
կած էր . և նոյն տէրութեան արտաքին գործոց
պաշտօնեայն Պ . Ըմբռնի բացայոցտ խօսած էր
որ Ասուտէնիայի թագաւորը արգելք մը չունի Վէ-
նէտիկու ծովեղերը պաշտպանելու . բայց այն գա-
շնէքալ որ Ծարիէստէի չի դպի : Կոր վայ Ասուտէ-
նիան Վէնէտիկի պաշտպանութիւնը վրան առաւ .
և ծովու կողմը ազատ պահէլու համար հն կը
պըտըտի . որտվհետեւ քաղաքին ապրուստը ծովու
կողմէն է :

— Արշալուս արտադրովեան պատու ական լըստրին մէջ
հետեւեալ յօդուածը կը կարդամք։
“ Հռոմէն կը գրեն թէ Ոսի կոմոք որ պատա-
կան կառավարութեան գլխաւոր պաշտօնեան էք,
ազգային ժողովը երթարու ատենը յանկարծ եղեռ-
նագործ մը վրան յարձակուելով՝ գանակը կուրծքը
խօթեց և մահու չափ վերաւորեց զինքը, որ քանի
մը ժամէն ետքը մեռաւ ո”։

ԶՈՒՏ ՑՑԵՐԻ : ՖԱԼԻՎՈՒՐԿ ՔԱՂՋԱՔԸ ԵԱՂԻՍԿԱ-
ՊՈՍԸ ՎԵՐԱՐԵՆԵԼ և ՇԵԼՈՆ ԲԵՐԴԸ ԲանտարկելէՆ ԵՄ-
ՔԸ ԱԿԱՆ ՌԵՐԻՉ մարդիկ աԼ ՎԵՐԱՐԵՆԵԼ ԻՐԵ-
ՌՈՎԱՐԱՐ : Վանիներուն բանտ ըլլալու համար կա-
ռավարութիւնը սրոշեց | օգաննա քաղաքի (Օդու-
տինեան կրօնաւորաց վանքը : | օգաննայի օրագիրը,
որ բրօգէսդաններուն կուսակից է , ՖԱԼԻՎՈՒՐԿԵՆ
Նյեմբեր 4 ին իրեն գրուած նամակէ մը հետեւ-
եաւ կապո իր համարականէ :

“ Ձեւսէտ շատ մարդիկ վերցուցին , և վերցը նէլինին տակաւէին կը շարունակի , բայց տակաւէն կ'երեւէի որ գաւառկցութեան թելին ծայրը չկցան գլունել , կամ անոր համար որ գլխաւորները փախած են , կամ անոր համար՝ որ կրցեր են մինչեւ հիմա գաղտնի մեալ : Այս միջոցիս՝ որ տեղ որ ապրուտամբութեան շարժում մը երեւցած է նէ՝ այն տեղերը ետեւէ ետեւ զինուորական կերպով կը բլունուին թէ Ֆրահիուրերի կառավարութեան և թէ ընդհանուր գաշնակցութեան զօրքերէն . և այս զգուշութիւններս ըլլալով ալ այլ և այլ տեղերէ առնուած լուրերէն կը արմիսիք որ աղմուկը տակաւին կատարելապէս հանդարտած չէ : Կ'երեւի որ կառավարութիւնը այս աղմուկին վերջը օր առաջ առնելու համար՝ յանցաւորները քննելու մասնաւոր տեղեւ կութեան առեան պիտի սահմանէ : Երկիցէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն որ՝ այն գաւառին մէջ ալ ասանկ աղմուկի մը սկզբնաւորութիւն կայ : ”

— Գիշերմանիայի կեդրոնական իշխանութիւնը
մէկ սաստիկ խօսքով շնչուած յայտարարութիւն
մը խրկեց Օռուիցցէրիի Վըրօրդին, Պատէնի մեծ
գրքութեան վերջին դիմուածներուն վրայօք :
Այս յայտարարութեանս մէջ կեդրոնական իշխա-
նութիւնը կը ծանուցանէ որ, Վըրօրդը իրեն թշնա-
միի պէտ պատասխանեց . և Օռուիցցէրիի երկիրը
գերմանացի ապրանքամբներուն ապաւինութեան
տեղի և բունիւրէս բան մը ըլլալէն զատ՝ գրեթէ
անոնց Խողովարանը և զինարանն է : Աւստի կեդրո-
նական իշխանութիւնը ալ ասկէց ետքը պատա-
խանւց չսպասեր . և դիմութիւնը համար զօրք պիտի
խրըկուի Օռուիցցէրիի սահմանագլուխները . և թէ
որ զուիցցէրցիք ասկէց ետքը գերմանացւոց հետը
բարեկամաքար չվարին նէ՝ գէշ բաներ պիտի գայ
գլուխներնուն . որ իրենց յանդէնութեանը և խօս-
քերնուն վրայ չկենալնուն պատիժ պիտի ըլլայ :

III. 2. 215. Lullaby's best book. 2nd ed. 2000. 22 pp. £3.50

գուղիս օրագիրը , թէ Կառիպալտի զօրապեաը հոկտեմբեր 24 ին իրեն հաւատարիմներէն 70 հոգի հետն առնելով Շենօվա գնաց , և հոն շառածնե նաև ըլ մոտաւ Ախչիլիս անցնելու . որպիշետեւ այն տեղ զացիք զինքը կանչեր էին : Աը յիշեն մեր լրագիրը կարգացողները որ , այս Կառիպալտի զօրապեալ Վառտէնիայի թագաւորին զօրապետներէն էր , և էրք թագաւորը Ասդրիայի հետ զինադադարում ըրբաւ նէ՝ ասիկայ իր թագաւորին չհնազանդելով ։ օմագարսիայի կողմէրը Ասդրիացւոց գէմ կուիւր կը շարտանակէր ինքնագլուխ . մինչեւ որ ետքը մինակ մնալով հարկ եղաւ Օսւիցցէրիի Դիմիո գաւառը փախչիլ . և քիչ մնաց որ գիշենօցիներուն ալ գլուխը փարձանիքի սիխայ հանգիպացընէր . թէ որ Ուստէցքի Վառտէ շալին խօսքը մտիկ չընէին . և ասիկայ իրենց երիւէն գուրս չհանէին նէ : Ախչիլիս ցիները հիմայ ասիկայ անսր համար կ'ուզէն , որ թագաւորական զօրաց գէմ գնելու համար իրարմեցաւ մանր մունք խուժեր կարգադրէ : որ իշետից լը կ'ըստուին . և տաճկերէն չաբուճու կոմ չաբաճը ըստուածներուն պէս ին : Շենօվայի լրագիրը կ'ըսէ որ , Կառիպալտի Ախչիլիս կանչուած է , որ ասպարտամբներուն սպարապետ ըլլաց :

ւերալ օրագրին Հոկտեմբեր 20 ին թէերթէն առևելաց լավ կը պատմէ որ՝ Ազգանխայի և Վմբերիկայի Ախացեալ Խաչանդաց կատալարութիւններուն մէջ խօսք եղեր լամբնյեր է որ, Ազգանխայի աշբութիւնը Քուպան կզգեն ամերիկացւաց պիտի տաց, և վախարէն 150 միւս օն Տօլլառ պիտի առնէ :

У.О.Ф.У.З.П.У.

Եթագործութիւն գործելը մեծ ուժի , մեծ
հարստութեան կորօն չէ բնաւ . ուժովին ալ ար-
կարն ալ՝ հարուստն ալ՝ ազգան ալ ասոնք ամէնն
ալ կրնան միօրինակ մեծագործութիւն գործել եր-
բոր ունեցածնին համարակաց օդախն համար չ-
ինայելով սիրով զոհ ընեն : Աւետարանին այրի կրն-
կանը մէկ լոմա մը գանձանակը ձգելը իրեն համար
մեծագործութիւն համարուեցաւ , որովհետեւ ու-
նեցածը այն էր միայն : Աւրեմն ինչ աստիճան մե-
ծագործութիւն կը համարաւի որ Պապայեան մահ-
տեսի Պապա անուն բարեպաշտ ծերունին իւր բո-
լը ինչըը կը վաճառէ և անկէ ձեռք բերած ըս-
տակովը Տերէնտէ , իւր քաղաքը դպրոց մը շինել-
տալով ազգին կը պարզեւէ : Յէտ որ Աւետարանին
մեծատունը իւր ունեցածը վաճառելով աստիլ ազ-
գաստերուն տալով Արտօնմէ վարձը առնելու ի-
րաւունք ունի նէ , այս ալ նայն իրաւունքը ունի և
կարծեմ ալ ուշելի , որովհետեւ այն՝ միայն եղած
աղքատները միիթմարեց իւր գործալը՝ բայց այս
այնպէս գործ մը գործեց որ հէմ Տերէնտէի աղ-
քատ ծնողքները պիտի միիթմարուին , հէմ ալ գալքը
հզօրագոյն աղքատութեանը առ ընեւը պիտի առնէ :

Հայրենիք երբ որ այս լուրս առաւ Տէրէնտէն
մասնաւոր նամակաւ մը նէ՝ խկցն կոնդակ մը պատ-
րաստեց հոն խաւրեկ լու որով կ'օրհնէ արժանապա-
տիւ ծերունիին արգոյ մահտեսի Պապացին ալե-
ղարդ ծերութիւնը և աղդին զաւկըներուն ը-
րած հայրական խնամոցը փախարէն չնորհակալ ըւ-
լալէն ետեւ Տէրէնտէյի ժողովլուրդն ալ կը յորդո-
գորէ որ մեծագործ ծերունիին աղդօգուտ գործը-
արգիւնաւորելու համար արժանաւոր դասասու-
մը գնեն նոյն գալուցին մէջ լնիերութեամբ։ Յի-
րաւի այս յորդորանացը կարօտ չէր ըլլար Տէրէն-
տէյի ժողովլուրդը թէ որ իրենց տէր Արդանէս-
գիտնական քահանացն այս տարի գերազարար գո-
լուտ հիւանդութեանը զահ չերթար, քանզի այս
ընտիր եկեղեցականը իւր պաշտօնին բալր պարտա-
ւորութիւնները քաջ Ճանչնալով միշա Ճանադիր ու-
յորդորիչ էր Տէրէնտէ ուսման սէրը շուտով տա-
պահէւա մէջնիւ ու տառիկին ոստին մէջ։

Կ բանեկ ուրախառիթ լուր մըն ալ Վկէն առնեց
լով վեհափառ սրբազն պատրիարքը իսկցին մեզին
կը հավաքէ : Վյն քաջաքն ալ 120 հոդիկ չափ ու-
տումնասէք անձինք ընկերութիւն մը ընելով բա-
րեկարգ գալրոց մը հաստատեր են հայկաբանութե-
թուաբանութեան վայելագրութեան և եկեղե-
ցական երաժշտութեան զատ զատ գասատու-
ներ կարգելով մէջը, և գպրոցին ներքին կառա-
վարութիւնն ալ արգու Տ. Վկրտիչ ուստի մնասէր
քահանային յանձներ են : Ալյուսամբ որ Վկի գըպ-
րոցը քիչ ժամանակի մէջ շատ կը ծաղկի . որովհե-
տեւ Վայրաբաղսքին հայրագի երեւելիներուն մե-
ծասան մաս ուն պատրին պատրի հայրագի

դիէն ալ մեծամեծ նպաստներ պիտի ըլլութ անոր
ամեն մասամբ .
Հասկան հայոց պատրիարք Տ. Ենոքն
արքեպիսկոպոսը իւր անձնական տկարութեանը
պատճառաւ հրաժարեցաւ իւր պաշտօնէն . ուստի
անցեալ չափամթ օր համազգային հաճութեամբ
պատրիարք կարգեցաւ գերապատիւ Յօհաննէս
ծայրագցն վարդապետ Անդրեանը .
Սովորին պատրիարքին օրակլ քանի քանի ազգօ-
գուտ գործեր գործուեցան օրոնցմէ իրեն շնոր-
հակալ եղաւ ազգը . և քանի քանի նոյնպէս ազգօ-
գուտ գործեր ալ սկսուեցան . բայց ժամանակին
պարագայներուն պատճառաւ տակաւին չի կատար-
ուեցաւ . Հիմա կը յուսամբ որ այս նորընաիր սէր-
բազմն պատրիարքը կը փութայ այն կիսկատար մը-
նացած գործերը ամբով կատարելու ինչ կերպով
որ իւր փորձուած խոհեմութիւնը ու իմաստու-
թիւնը իրեն կը թելագրիէ , որպէս զի սիրելի ըլլայ
բոլոր ազգին :

О, СЪЕЗДЪ ДЛЯ КОМПЕТЕНТЪВЪ

— Արական աղստամբութեան : (Օգոստոս 18 . Փարիզում) իւլիսուած փաղաց անցնալ գարձաղներ մէկ ձայն մը լսեցին , որ կէցէ թագաւորը կը պօսար , և ետեւէ ետեւ քանի մի անդամ այս խօսքս կրկնեց : Եւ որովհետեւ հիմայ ֆրանսացի կառավարութիւն հասարակասկետութիւն է , կէցէ թագաւորը խօսքը ապատամբութեան սկզբնաւորութիւն մը կը սեպուի , և խռովութեան պատճառ կրնաց ըլլալ , և մինչեւ որ քանի մի հաջար հագի ասանկ բանի միւսբանութիւն ցնեն և ուժերնեւն չի վատահին նէ՝ այսպէս խօսք մը խօսելու չեն համարձակիլը , ուստի լսողներուն մէ կը շուտ մը գնաց պահապան զօրաց մօսակաց տեղը իմացուց , անէկէ յխումը մը զինուոր առաւ եկաւ : Զայնը տակաւին կը շարունակէր : Եկտղները ձայնը եկած տեղը աչքերնին տրնկեցին . տեսան որ մէկ թութակ մը (տուտու խուշ) պատառ հանին վանդակին վրայ կայներ , այն խօսքը զրուցողը այն էր : Վմէնն աղ խնդալ սկսան այս նորանշան պատառմիին յանդգնութեանը վրայ , և անանկ խնդարու ետ գարձան :

Այս թութակը՝ ուի Ֆիլիք Թագաւորին քր-
րանը Ատամամ Առելախիսին է եղեր. և այդ խօսքը
այն է սորվեցուցեր. Փետրվարի խռախութեան ա-
տենը Վէցյլիքի պալատն էր. Երբ որ այս պալատը կու-
խեցին և մէջի բաները կողապատեցին նէ՝ այս ող-
մէկ մարդու մը ձեռք անցաւ. որուն տունը իւ
փողոցն էր. Չայնը Լուզներէն մէկը թուչունին 200
ֆուանք գին տուաւ որ ծախու առնէ. բայց տէլը
չի ծախսեց :

— Ապահանգը սովորութիւն : Քօռսիքա կզզիին Պօ-
քօնեանծ քաղաքը քանի մը գերդաստան իրարու-
հետ անհաշտ թշնամի էին , և իրարու ցեղ աշ-
խարհքի վրայէն վերցընելու կաշնատէին : Տ . Ա-
ֆա քահանայն և մէկ պատուարժան քաղաքացի մը
շատ աշխատեցան , և վերջապէս գործերնին յաջ-
ղեցաւ տառնք իրարու հետ հաշտեցընելու . և հաշ-
տութեան համար Պ . Պօնէլլի գնդապէտին տունը
որոշուեցաւ : Այն կզզայն մարդիկը սովորութիւն
ունին եղեր որ , մէկ մարդ մը մէկ ուրիշէ մը վրէժ
առնել միաբը դնէ նէ մինչեւ որ այն վրէ մինդրաւ-
թեան գործը չի կատարէ նէ մօրուքը չածիլեր ե-
զեր : Ասոնք կատարեալ հաշտութիւն ընելուն նր-
շան՝ մինչեւ այն առենք չածիլու ելավ երկրնցուցած
մօրուքնին հոն ածիլեցին :

ՕՐԵՆԻՑԱԿԱՐԱ

Պեյօնը-ի այս պարուան կրակներուն մինու Պազար
փարթիպիէն կոչ-ած մաղաղան այբւլուն և ուրիշ պել յար-
մար մաղաղան իւ քիւնաւգունուլուն, պերը իւր առեւ-ուր-ը
պիտի լուծէ, ուստի յեւդի աղջանները 100 ին 40 շուր
գնով մէջաթը պիտի տնէ Պեյօնը-ի լւէսէին տիմացը :

Այս մէջաթին իւլիուսը թիւն է անցեալ երկու շաբաթի և այլ ժամին ըլ պիտի պետք :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎՐԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ